

08 APRIL 2013

GEMEENTE MIDDEN-DRENTHE

1046

Aan:
Gemeente Midden-Drenthe
Postbus 24
9410 AA BEILEN

Assen, 5 april 2013
Ons kenmerk 201300090-00365347
Behandeld door M.J. Berends - van Es en A.J. Anema (0592) 365925
Onderwerp: Voorontwerp Bestemmingsplan Kamp Westerbork

Geacht college,

U hebt ons gevraagd advies uit te brengen over het voorontwerp-Bestemmingsplan Kamp Westerbork.

Het bestemmingsplan voorziet in een totale herinrichting van het voormalig kampterrein, waaronder de conservering van de woning van de kampcommandant. Hiervoor is een concept Masterplan opgesteld.

Het Herinneringscentrum Kamp Westerbork heeft de intentie dat de huidige, maar ook de toekomstige generaties de historische plek meer zullen beleven. Wat het voormalige kampterrein betreft is de gedachte van het herinneringscentrum dat voor de kenbaarheid van het wezen van de historische plek een aantal wezenlijke zicht- en tastbare objecten nodig zijn. Daarom is een begin gemaakt met de conservering van de villa van de kampcommandant Gemmeker en het traceren en terugplaatsen van authentieke barakdelen.

Ook wordt nagedacht over het weer herkenbaar maken van het voormalig spoortracé. Hierdoor wordt de route tussen Herinneringscentrum en het voormalige kampterrein onderdeel van de beleving en herkenning voor bezoekers.

Provinciaal belang

Met dit bestemmingsplan wordt de conservering van de commandantswoning en herinrichting van het voormalig kampterrein planologisch mogelijk gemaakt. Wij onderschrijven het belang van de beschreven ontwikkeling.

In de planologische procedure wordt gekeken naar het provinciaal belang op basis van de Omgevingsvisie Drenthe (vastgesteld door Provinciale Staten op 2 juni 2010). In het voorontwerp-bestemmingsplan zijn de volgende aspecten van provinciaal belang:

- Natuur - EHS
- Nationaal Landschap Drentsche Aa
- Stilte en duisternis
- Radioastronomie - zonering
- Archeologie

- Cultuurhistorie
- Aardkundige waarden
- Water

Advies

Van de hiervoor vermelde aspecten geven onderstaande ons aanleiding tot een reactie.

Natuur - EHS

Het is onduidelijk hoe de ontwikkelingen, zoals die zijn opgenomen in het Masterplan, zijn vertaald naar het bestemmingsplan. Het gaat hierbij vooral om de begrenzing van het gebied. Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan buitengebied (vastgesteld in 2012), is een ruimer plangebied gekozen. De keuze/ motivatie hiervan is niet direct te verklaren door de (gewenste) ontwikkelingen uit het Masterplan.

Daarnaast is het niet direct duidelijk of de gronden, met name gelegen ten zuiden van de Radiosterrenwacht noodzakelijk zijn voor de beoogde ontwikkelingen.

In het bestemmingsplan Buitengebied hebben zowel het terrein direct ten zuiden van de woning van de kampcommandant als het terrein ten zuiden van de Radiosterrenwacht de bestemming "natuur". Deze gronden zijn onderdeel van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Op het wijzigen van de (natuur)bestemming van de gronden die binnen de EHS vallen, is artikel 3.35 van de Provinciale Omgevingsverordening (POV) van toepassing.

Uit vorenstaande blijkt dat wellicht onbedoeld hier een strijdigheid is ontstaan met het verwoorde provinciaal belang. Wij vinden het belangrijk hierover met u te overleggen om te komen tot een goede oplossing.

Stilte en duisternis

Het terrein van het voormalig Kamp Westerbork ligt volledig in één van de twaalf gebieden die zijn aangewezen als stiltegebied. Het doel in deze gebieden is om de stilte te behouden, door geen ontwikkelingen toe te staan die de rust verstoren. In de stiltegebieden geldt voor niet-natuurlijke geluidsbronnen een richtwaarde van 35 dB(A) voor het Leq en 40 dB(A) voor het Lmax, alsmede een streefwaarde van 30 dB(A) voor het Leq en 35 dB(A) voor het Lmax. De plantoelichting is hier nu niet mee in overeenstemming.

Radioastronomie - zonering

Op de verbeelding heeft de zonering van de radiotelescoop (binnenste ring, zone I) geen doorwerking verkregen. Wij wijzen er op dat voor het gebied waarop de zonering betrekking heeft (en dat is het hele plangebied) artikel 3.31 van de POV van toepassing is.

Wij hebben vernomen dat het bestemmingsplan in het kader van het vooroverleg ook is voorgelegd aan ASTRON en hierop heeft gereageerd. Wij gaan er van uit dat het bestemmingsplan op een juiste wijze wordt aangepast..

Archeologie

In het kader van de voorgenomen conservering van de commandantwoning is een uitgebreid archeologisch onderzoek verricht. Uit het onderzoek komt naar voren dat in de niet-onderzochte delen van de tuin nog tal van sporen en voorwerpen aanwezig kunnen zijn. Feitelijk is op deze locatie sprake van een bekende (archeologische) vindplaats. Het gaat dus om "waarden" en niet zozeer om "verwachtingen". Voor de bouw van de stolp wordt dan ook terecht een archeologische begeleiding van de graafwerkzaamheden geadviseerd.

In het bestemmingsplan is echter voor het hele kampterrein een dubbelbestemming Waardearcheologie 2 opgenomen (artikel 4). Deze is gericht op gebieden met een hoge of middelhoge archeologische verwachting. In de lijn met uw gemeentelijk archeologiebeleid wordt voor deze gebieden een onderzoeksvrijstelling van 1000 m2 gegeven.

Dit is terecht en verdedigbaar als het gaat om de archeologische verwachting van vindplaatsen uit de prehistorie, maar doet geen recht aan de bescherming van de archeologische waarden van het WO II erfgoed. Het bestemmingsplan geeft in de huidige vorm geen verplichting tot de archeologische begeleiding van de verdere inrichting van het terrein van de commandantswoning, omdat deze ingrepen niet groter zijn dan 1000 m².

Het gegeven dat het WO II erfgoed hier de dominante archeologische betekenislaag is, betekent dat het hele plangebied als bekend archeologisch/ cultuurhistorisch terrein moet worden aangemerkt. Uit het archeologiebeleid van uw gemeente vloeit voort dat er dan geen onderzoeksvrijstelling geldt voor bodemingrepen.

Cultuurhistorische waarden

Hoewel het provinciaal belang voor dit onderdeel goed in het plan is verwerkt wijzen wij er wel op dat verwarring ontstaat voor de drie op het terrein aanwezige (gebouwde) rijksmonumenten (onduidelijk is of het beschermde monumenten zijn of karakteristieke objecten). Wij adviseren een aanduiding op de plankaart (rijksmonument) op te nemen, die terug kan komen in de doeleindenomschrijving. Het heeft hiermee een signaalfunctie richting de procedure voor de omgevingsvergunning zonder dat er verder regels aan verbonden zijn.

Water

De grondwaterbeschermingsgebieden in het plangebied zijn via milieuzones opgenomen in de verbeelding. Een bestemmingsplan heeft ten aanzien van het grondwaterbeschermingsgebied een signaleringsfunctie. In die zin is de zichtbaarheid ervan op de verbeelding relevant. De inhoudelijke bescherming (regels) ligt vast in de provinciale Omgevingsverordening. Het bestemmingsplan hoeft hier niet in te voorzien.

Inzet instrumenten

Gelet op de inhoud van het bestemmingsplan en bovenstaande aspecten zijn wij van mening dat de onderdelen natuur (EHS), stilte en duisternis, archeologie, cultuurhistorie en water op relevante onderdelen aanpassing behoeven. Het aspect radioastronomie, dat nu ontbreekt, moet nog volledige doorwerking krijgen.

Wij vinden het belangrijk, voorafgaand aan de verder te doorlopen procedure, met name als het gaat om het aspect natuur (EHS) nader met u te overleggen.

Indien het plan niet of onvoldoende wordt aangepast zullen wij overwegen een zienswijze in te dienen.

Samenvatting en conclusie

Het bestemmingsplan voorziet in een totale herinrichting van het voormalig kampterrein Westerbork, waaronder de conservering van de woning van de kampcommandant. Voor de herinrichting is een Masterplan opgesteld.

Het bestemmingsplan moet met name op de onderdelen natuur (EHS), archeologie en radioastronomie aanpassing en/of aanvulling. Vooral als het gaat om het aspect natuur (EHS) is nader overleg relevant.

Hiermee is voldaan aan het vooroverleg als bedoeld in het Besluit ruimtelijke ordening. Voor vragen of overleg inzake dit advies kunt u contact opnemen met M.J. Berends - van Es, telefoon 0592-365925 of m.berends@drenthe.nl of A.J. Anema, telefoon 0592 – 365408 of a.anema@drenthe.nl.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
namens dezen,

i.o.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'B.F. Potjer', with a horizontal line drawn above the first part of the signature.

drs. B.F. Potjer,
manager Ruimtelijke Ontwikkeling, Milieu en Natuur

Notitie inzake het voor ontwerp bestemmingsplan Kamp Westerbork

ASTRON heeft kennis genomen van het voor ontwerp bestemmingsplan Kamp Westerbork en heeft naar aanleiding daarvan de volgende opmerkingen en suggesties.

1. Planologische bescherming Westerbork Radiotelescoop.

De Westerbork Synthese Radiotelescoop is om goed te kunnen functioneren onder andere afhankelijk van een goede planologische bescherming. Reden waarom er in de Provinciale Omgevingsvisie en de Provinciale Omgevingsverordening de zones I en II rond de WRST zijn opgenomen.

Daarbij wordt (vrij vertaald) bij zone I gesteld dat bouwwerken en activiteiten die storend werken op de ontvangst door de WRST niet toegestaan worden. Bij zone II zal ingeval van mogelijke storing aan ASTRON advies gevraagd worden, waarna het bevoegd gezag een besluit kan nemen.

In het onderhavige voor ontwerpbestemmingsplan is echter niets opgenomen mbt de planologische bescherming van de belangen van de WSRT, terwijl het plan gebied gelegen is binnen de zone I.

Bij nadere bestudering van het Bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Midden Drenthe is door ASTRON geconstateerd dat er geen onderscheid is gemaakt tussen de zone I en zone II. Wij betreuren dat zeer, te meer ASTRON daarover een zienswijze heeft ingediend. Door het ontbreken van de zone I worden de belangen van ASTRON mogelijk geschaad.

Aanbeveling

ASTRON dringt er op aan in de toelichting, kaartmateriaal en in de regelparagraaf van het bestemmingsplan Kamp Westerbork het regiem van zone I zoals dat is opgenomen in de Provinciale Omgevingsverordening op te nemen.

Tevens vraagt ASTRON om bij de eerst volgende herziening van het Bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente de zone I zoals die in de Provinciale Omgevingsverordening is opgenomen wederom op te nemen.

In de toelichting wordt gesteld dat de voormalige woning van de kampcommandant en de omgeving gebruikt kunnen worden voor evenementen. Tevens zou er sprake zijn van radio uitzendingen. ASTRON wijst er op dat het gebruik van technische apparatuur en met name zendapparatuur voor ernstige storing kan zorgen op de ontvangst van signalen uit het heelal.

Aanbeveling

Wij adviseren u daarover in de regelingen een artikel op te nemen.

ASTRON gaat er van uit dat bij het verlenen van vergunningen door de gemeente, maar ook bij het organiseren van evenementen er rekening gehouden wordt met dit aspect. Daartoe zal nauw overleg over het gebruik van technische apparatuur met ASTRON van groot belang zijn.

Uitwerking van de plannen

In de toelichting is sprake van het anders vormgeven van de toegang van het voormalig kampterrein en het verplaatsen van de toegang tot het terrein van ASTRON.

ASTRON gaat er van uit dat in overleg met de betrokken bedrijven (Herinneringcentrum en SBB) en de gemeente gekomen wordt tot een voor alle partijen goede oplossing voor de bereikbaarheid.

Aanbeveling

ASTRON dringt aan op goed overleg over de uitwerking van de plannen rond de voormalige woning van de kampcommandant.

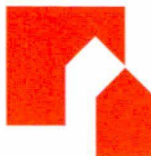
Plankaart

Naar de mening van ASTRON is de grens van het plangebied van het voorontwerp bestemmingsplan Kamp Westerbork ter plaatse van het dienstgebouw en daarnaast gelegen ruimten en bouwwerken zodanig getekend dat daarmee een deel van het erfpachtgebied van ASTRON onderdeel uitmaakt van het plangebied. Dat lijkt ons niet de bedoeling.

Aanbeveling

ASTRON dringt er op aan dat de grens van het plangebied buiten het erfpachtgebied van ASTRON wordt getekend.

PB 29 mrt 2013

bouwplan nr. MID13-00001
uw datum 24-01-2013
opdrachtg. Gemeente Midden Drenthe
ontwerper
onderwerp Voorontwerp bestemmingsplan
Kamp Westerbork
behandeling commissie Ruimtelijke kwaliteit en Cultuurhistorie
advies Informeel vooroverleg

hoge der a 5
9712 ac groningen
telefoon (050) 316 68 75
fax (050) 312 33 62
email: infodrenthe@libau.nl
www.libau.nl

College van B. en W.
van de gemeente Midden Drenthe
Postbus 24
9410 AA Beilen

07 FEBRUARI 2013

1017

GEMEENTE MIDDEN-DRENTHE

ter attentie van mevr. B. de Roo

arch.adviseur ir. B.J. Smit

groningen 6 februari 2013

De aanvraag betreft het verzoek om vooroverleg over het voorontwerp bestemmingsplan Kamp Westerbork. Met name gaat het om het deel van het plan, waarbinnen de voormalige directeurs- / kampcommandantswoning gesitueerd ligt. De woning is een beschermd rijksmonument; monumentnummer 479656.

Aanwezig zijn mevr. B. de Roo en mevr. T. van Hoek, namens de Gemeente Midden Drenthe, de heer A. Gilbert, namens het Herinneringscentrum, en de heer H.J. ten Brink, namens Grontmij. Zij lichten het plan toe.

Beschrijving plan

Om de woning voor verder verval te behoeden, is het idee ontwikkeld een glazen "paviljoen" of "overkapping" op te richten, waarin de woning wordt opgenomen. De woning behoudt haar plaats, het paviljoen wordt eromheen/eroverheen gebouwd. Aan het paviljoen wordt nog een meer gesloten deel toegevoegd voor zaal- en ontvangstruimte. In het voorontwerp bestemmingsplan is hiervoor een bouwvlak opgenomen. De maximale hoogte wordt bepaald op 14 m. De huidige woning is ca. 9 m hoog. De bedoeling is om na realisatie van het paviljoen het monument te restaureren, en zichtbaar te houden vanaf de buitenzijde. Slechts incidenteel zal de woning opengesteld worden voor bezoek. Er wordt voor het glazen paviljoen installatietechnisch gezien gedacht aan een "low profile" gebouw. Geen koeling, geen verwarming, geen zonwering met screens of lamellen, wel beweegbare delen in gevels en dak voor ventilatie.

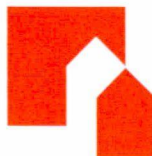
Commissie

De commissie reageert genuanceerd. Als idee is het gedurfd en uitdagend, maar het gaat wel om een gebouw van zeer forse afmetingen. Het beoogde transparante karakter brengt met zich mee dat de constructie licht, slank en ijl moet zijn. Zwaar gedimensioneerde kolommen en balken zouden ernstig afbreuk doen aan de beoogde transparantie.

Als aandachtspunt voor het toekomstige ontwerp geeft de commissie mee een duidelijke keuze te maken tussen óf met het ontwerp de richting en vorm van de woning te volgen, óf uit te gaan van een vrije vorm geheel onafhankelijk van de woning. Zelfs zou gedacht kunnen worden aan een dome (glazen koepel). De commissie zou er daarom voor willen pleiten het bouwvlak in het bestemmingsplan voldoende ruim te houden, zodat er meer mogelijkheden voor het ontwerp worden open gelaten.

Namens de commissie,

ir. Theo Hoek
directeur Libau

bouwplan nr. MID13-00001
uw datum 24-01-2013
opdrachtg. Gemeente Midden Drenthe
ontwerper
onderwerp Voorontwerp bestemmingsplan
Kamp Westerbork
behandeling commissie Ruimtelijke kwaliteit en Cultuurhistorie
advies Informeel vooroverleg

hoge der a 5
9712 ac groningen
telefoon (050) 316 68 75
fax (050) 312 33 62
email: infodrenthe@libau.nl
www.libau.nl

College van B. en W.
van de gemeente Midden Drenthe
Postbus 24
9410 AA Beilen

ter attentie van mevr. B. de Roo

arch.adviseur ir. B.J. Smit

groningen 6 februari 2013

De aanvraag betreft het verzoek om vooroverleg over het voorontwerp bestemmingsplan Kamp Westerbork. Met name gaat het om het deel van het plan, waarbinnen de voormalige directeurs- / kampcommandantswoning gesitueerd ligt. De woning is een beschermd rijksmonument; monumentnummer 479656.

Aanwezig zijn mevr. B. de Roo en mevr. T. van Hoek, namens de Gemeente Midden Drenthe, de heer A. Gilbert, namens het Herinneringscentrum, en de heer H.J. ten Brink, namens Grontmij. Zij lichten het plan toe.

Beschrijving plan

Om de woning voor verder verval te behoeden, is het idee ontwikkeld een glazen "paviljoen" of "overkapping" op te richten, waarin de woning wordt opgenomen. De woning behoudt haar plaats, het paviljoen wordt eromheen/eroverheen gebouwd. Aan het paviljoen wordt nog een meer gesloten deel toegevoegd voor zaal- en ontvangstruimte. In het voorontwerp bestemmingsplan is hiervoor een bouwvlak opgenomen. De maximale hoogte wordt bepaald op 14 m. De huidige woning is ca. 9 m hoog. De bedoeling is om na realisatie van het paviljoen het monument te restaureren, en zichtbaar te houden vanaf de buitenzijde. Slechts incidenteel zal de woning opengesteld worden voor bezoek. Er wordt voor het glazen paviljoen installatietechnisch gezien gedacht aan een "low profile" gebouw. Geen koeling, geen verwarming, geen zonwering met screens of lamellen, wel beweegbare delen in gevels en dak voor ventilatie.

Commissie

De commissie reageert genuanceerd. Als idee is het gedurfd en uitdagend, maar het gaat wel om een gebouw van zeer forse afmetingen. Het beoogde transparante karakter brengt met zich mee dat de constructie licht, slank en ijl moet zijn. Zwaar gedimensioneerde kolommen en balken zouden ernstig afbreuk doen aan de beoogde transparantie.

Als aandachtspunt voor het toekomstige ontwerp geeft de commissie mee een duidelijke keuze te maken tussen óf met het ontwerp de richting en vorm van de woning te volgen, óf uit te gaan van een vrije vorm geheel onafhankelijk van de woning. Zelfs zou gedacht kunnen worden aan een dome (glazen koepel). De commissie zou er daarom voor willen pleiten het bouwvlak in het bestemmingsplan voldoende ruim te houden, zodat er meer mogelijkheden voor het ontwerp worden open gelaten.

Namens de commissie,

ir. Theo Hoek
directeur Libau

Gemeente Midden-Drenthe
T.K. van Hoek
Postbus 24
9410 AA BEILEN

Aquapark 5, Veendam
Postbus 195
9640 AD Veendam
Tel 0598-693800
Fax 0598-693893
www.hunzeenaas.nl

Uw brief e-mail van 23 januari 2013
Ons kenmerk IN13-0429/13-0330
Onderwerp Bestemmingsplan Midden-Drenthe -
voorontwerp - Kamp Westerbork

VERZONDEN 06 FEB. 2013
Datum 5 februari 2013
Behandeld door Erik ten Veen
Doorkiesnummer 0598-693408

Geachte heer/mevrouw Van Hoek,

Onlangs ontvingen wij van u per e-mail de kennisgeving van de terinzagelegging van bovenstaand voorontwerp bestemmingsplan. Over dit plan heeft al vooroverleg plaatsgevonden met het waterschap. De afspraken die hierin zijn gemaakt en de uitgangspunten die wij hebben meegegeven zijn goed verwerkt in het plan.

Wij hebben hier dan ook geen verdere op- of aanmerkingen bij.

Met vriendelijke groet,

namens het dagelijks bestuur,

Jelmer Kooistra
Afdelingshoofd Beleid, Projecten en Geo-informatie

Aan:
Gemeente Midden-Drenthe
Postbus 24
9410 AA BEILEN

Assen, 30 augustus 2017
Ons kenmerk 201300090-00713216
Behandeld door de heer A.J. Anema (0592) 36 54 08
Onderwerp: Bestemmingsplan Kamp Westerbork gemeente Midden Drenthe

Geacht college,

Bij uw gemeente ligt momenteel ter inzage het ontwerpbestemmingsplan Kamp Westerbork. De aanleiding voor dit bestemmingsplan vormt het initiatief van de Stichting Herinneringscentrum Kamp Westerbork om te komen tot een herinrichting van het kampterrein. De Stichting heeft hiertoe een Masterplan opgesteld. Het Masterplan is er op gericht toe te werken naar meer beleving in de vorm van verwijzingen die de essentie van het bestaan en functioneren van het kamp en daarbuiten duidelijk maakt. Hiertoe behoort ook een nieuwe toegang op de plaats van het voormalig poortgebouw en het visualiseren van het niet meer aanwezige crematorium. Het bestemmingsplan zoals dat nu voor ligt maakt uitvoering van het Masterplan mogelijk.

Een essentieel onderdeel van het bestemmingsplan is de juridische implementatie van de in 2015 / 2016 in opdracht van uw gemeente opgestelde archeologische beleidskaart van het kampterrein met het daaraan ten grondslag liggende uitgebreide bronnenonderzoek.

Vooraf aan dit onderdeel ligt een lang traject ten grondslag van voorbereiding, onderzoek en doorvertaling naar het bestemmingsplan. Het Herinneringscentrum Kamp Westerbork, uw gemeente en wij als provincie zijn hierbij intensief betrokken geweest. Dit geldt eveneens voor de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Het kunnen beschikken over specifieke deskundigheid vanuit de RCE is onontbeerlijk geweest voor het welslagen van het project.

Mede dank zij deze aanpak kunnen wij vaststellen dat het ontwerpbestemmingsplan zoals dat er nu ligt beleidsmatig / juridisch geen aanleiding geeft tot een nadere reactie. U mag ervan uitgaan dat wij na vaststelling van het bestemmingsplan door de raad van uw gemeente geen gebruik zullen maken van de mogelijkheid tot een reactieve aanwijzing.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
namens dezen, i.o.

mevrouw M. Volkers-Bredewold,

Teamleider Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving